

**Основна школа „ Стари град“
у
Ужицу**

Програм наставе и учења из историје за ОСМИ разред

2022-2026. година

Наставници:
Весна Лучић
Александра Куљанин

Напомена: Све евентуалне корекције плана наставе историје биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЗОСОВ

Циљеви основног образовања и васпитања

Члан 21.

Основни циљеви основног образовања и васпитања јесу:

- 1) обезбеђивање добробити и подршка целовитом развоју ученика;
- 2) обезбеђивање подстицајног и безбедног окружења за целовити развој ученика, развијање ненасилног понашања и успостављање нулте толеранције према насиљу;
- 3) свеобухватна укљученост ученика у систем образовања и васпитања;
- 4) развијање и практиковање здравих животних стилова, свести о важности сопственог здравља и безбедности, потребе неговања и развоја физичких способности;
- 5) развијање свести о значају одрживог развоја, заштите и очувања природе и животне средине и еколошке етике, заштите и добробити животиња;
- 6) континуирано унапређивање квалитета процеса и исхода образовања и васпитања заснованог на провереним научним сазнањима и образовној пракси;
- 7) развијање компетенција за сналажење и активно учешће у савременом друштву које се мења;
- 8) пун интелектуални, емоционални, социјални, морални и физички развој сваког ученика, у складу са његовим узрастом, развојним потребама и интересовањима;
- 9) развијање кључних компетенција за целоживотно учење и међупредметних компетенција у складу са развојем савремене науке и технологије;
- 10) развој свести о себи, стваралачких способности, критичког мишљења, мотивације за учење, способности за тимски рад, способности самовредновања, самоиницијативе и изражавања свог мишљења;
- 11) оспособљавање за доношење ваљаних одлука о избору даљег образовања и занимања, сопственог развоја и будућег живота;
- 12) развијање осећања солидарности, разумевања и конструктивне сарадње са другима и неговање другарства и пријатељства;
- 13) развијање позитивних људских вредности;
- 14) развијање компетенција за разумевање и поштовање права детета, људских права, грађанских слобода и способности за живот у демократски уређеном и праведном друштву;
- 15) развој и поштовање расне, националне, културне, језичке, верске, родне, полне и узрастне равноправности, толеранције и уважавање различитости;
- 16) развијање личног и националног идентитета, развијање свести и осећања припадности Републици Србији, поштовање и неговање српског језика и матерњег језика, традиције и културе српског народа и националних мањина, развијање интеркултуралности, поштовање и очување националне и светске културне баштине;
- 17) повећање ефикасности употребе свих ресурса образовања и васпитања, завршавање образовања и васпитања у предвиђеном року са минималним продужетком трајања и смањеним напуштањем школовања;
- 18) повећање ефикасности образовања и васпитања и унапређивање образовног нивоа становништва Републике Србије као државе засноване на знању.

Предметни циљеви

Циљ учења *историје* је да ученик, изучавајући историјске догађаје, појаве, процесе и личности, стекне основна историјска знања и компетенције неопходне за разумевање савременог света, развије вештине критичког мишљења и одговоран однос према себи, сопственом и националном идентитету, културно-историјском наслеђу, друштву и држави у којој живи.

Предметни исходи	Стандарди	Опште међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови садржаја	Начини и поступци остваривања програма (Дидактичко-методичко упутство)	<i>Начин провере остварености исхода</i>
<ul style="list-style-type: none"> - именује периоде прошлости и историјске периоде и наводи граничне догађаје - повезује историјске изворе са установама у којима се чувају - именује Савремено доба и наводи граничне догађаје - користи основне историјске појмове - пореди историјске периоде - разврстава историјске изворе према њиховој основној подели и према историјском периоду - пореди различите историјске изворе и рангира их на основу њихових сазнајних вредности 	<p>ИС.1.1.1. именује и разликује основне временске одреднице</p> <p>ИС.1.1.2. именује историјске периоде и зна редослед историјских периода</p> <p>ИС.1.1.4. уме да одреди ком веку припадају важне године из прошлости</p> <p>ИС.1.1.5. уме да одреди ком историјском периоду припадају важне године из прошлости</p> <p>ИС.1.1.6. препознаје значење основних појмова из историје цивилизације</p>	<p>- Компетенција за учење; Дигитална компетенција;</p> <p>- Рад са подацима и информацијама -Комуникација</p>	<p>1. тема</p> <p>Основи проучавања прошлости (2о+1у+0,5п=3,5)</p> <p>Основне одлике периода од завршетка Првог светског рата до наших дана.</p> <p>Историјски извори за изучавање периода од завршетка Првог светског рата до наших дана и њихова сазнајна вредност (материјални, писани, аудио-визуелни, усмена сведочанства, дигитални)</p>	<p>Историјски извори, историјски периоди, архив, музеј, Савремено доба</p>	<p>Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: уџбеника, илустрација, шема, графикана</p> <p>Посета локалном музеју и културно-историјским споменицима савременог доба, историјском архиву, евентуално виртуелна посета музеју, локалитету из савременог доба...</p> <p>Проналажење примера извора за период Савременог доба од стране ученика</p> <p>Коришћење БИГЗ-овог е-уџбеника: тестови, видео записи са питањима и др.</p>	<p><i>Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика</i></p> <p><i>Посматрањем наставника</i></p> <p><i>Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова</i></p> <p><i>Истраживачки задаци везани за ист.изворе из Савременог доба</i></p> <p><i>Домаћи задатак</i></p>

<p>- Користи основне историјске појмове</p> <p>- Сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту</p> <p>-Повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени)</p> <p>-Поштује правила заједничког рада и препознаје своје место и улогу у групи</p> <p>-Уважава саговорника реагујући на оно што говори, а не на његову личност</p> <p>-Изражава своје ставове на аргументован начин</p> <p>- Доводи у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на конкретним примерима</p> <p>- Приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена у савременом добу</p> <p>- Препознаје основне карактеристике различитих идеологија</p> <p>- Изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском, на основу датих примера</p> <p>- Уочава пристрасност, пропаганду и стереотипе у садржајима историјских извора</p> <p>- Анализира и процењује ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја</p> <p>- Упоредује, анализира и уочава разлике између свог и ставова других</p> <p>- Уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом свету</p> <p>-Употреби податке из табеле у једноставном истраживању</p> <p>-Наведе специфичности друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединачно и група насталих у савременом добу</p> <p>- Анализирајући дате примере уочава утицај научно-технолошког развоја на промене у друштвеним и привредним односима и природном окружењу</p> <p>- Идентификује основне карактеристике тоталитарних идеологија и наводи њихове последице у историјском и савременом контексту</p> <p>-Уочи елементе континуитета и дисконтинуитета српске државности</p> <p>-Наведе примере како су идеје о родној верској и етничкој равноправности утицале на савремене политичке прилике и развој друштва;</p>	<p>ИС.1.1.6. препознаје значење основних појмова из историје цивилизације</p> <p>ИС 1.1.7. именује најважније појаве из националне историје</p> <p>ИС.1.1.8. именује најважније појаве из опште историје</p> <p>ИС.1.1.9. зна на ком простору су се одиграле најважније појаве и догађаји из националне и опште историје</p> <p>ИС 1.1.10. уме да наведе узроке и последице најважнијих појава из прошлости</p> <p>ИС.1.2.1. препознаје на основу карактеристичних историјских извора (текстуалних, сликовних, материјалних) о којој историјској појави, догађају и личности је реч</p> <p>ИС.1.2.3. препознаје једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми слике</p> <p>ИС.1.2.4. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми историјске карте у којој је наведена легенда</p> <p>ИС.1.2.7. зна да исте историјске појаве могу различито да се тумаче</p> <p>ИС.2.2.1. уме да закључи о ком догађају, феномену и личности је реч на основу садржаја карактеристичних писаних историјских извора</p> <p>ИС.2.2.2. уме да закључи о којем историјском феномену је реч на основу карактеристичних сликовних историјских извора</p> <p>ИС 3.1.1. уме да примени знање из историјске хронологије</p> <p>ИС.3.1.5. разуме како су повезане појаве из прошлости и садашњости</p> <p>ИС.3.2.4. уме да одреди на основу анализе историјског извора контекст у којем је настао извор и контекст о којем говори извор (идеолошки, културолошки, социјални, политички, географски контекст извора)</p>	<p>Одговорно учење у демократском друштву;</p> <p>Естетичка компетенција;</p> <p>Комуникација</p>	<p>2. тема</p> <p>Европа, свет и српски народ у југословенској држави у периоду између два рата</p> <p>(10o+8y+1п+1с=20)</p> <p>Последице Великог рата (демографски и материјални губици, одраз рата у друштвеном и културном животу, Мировна конференција у Паризу – нова карта Европе и света). Револуције у Русији и Европи (узроци, ток и последице). Стварање југословенске државе (југословенска идеја, процес и носиоци уједиња, међународно признање и границе). Политичке и друштвено-економске прилике у Европи и свету (либералне демократије, тоталитарне идеологије економске кризе; култура, наука и уметност, свакодневни живот). Југословенска краљевина (простор, становништво и друштво; конституисање државе, политички живот; међународни положај економске прилике; култура, улога двора; национално и верско питање). Истакнуте личности: Николај П Романов, Владимир Иљич Лењин, Роза Луксембург, Александар Флеминг, Пабло Пикасо, Волт Дизни, Чарли Чаплин, Сергеј Ејзенштајн, Бенито Мусолини, Адолф Хитлер, Јосиф Стаљин, Френклин Рузвелт, Александар I, Марија, Петар II и Павле Карађорђевић, Никола Пашић, Стјепан Радић, Милан Стојадиновић, Драгиша Цветковић, Влатко Мачек, Слободан Јовановић, Милутин Миланковић, Исидора Секулић, Ксенија Атанасијевић, Милена Павловић Барили, Иван Мештровић</p>	<p>барска револуција, версајски уговор, Друштво народа, тоталитарне идеологије, фашизам, нацизам, комунизам, милитаризам, антисемитизам. Велика економска криза. стварање Југославије. Шестогодшњарска ликтагуба. пеннилин</p>	<p>Користити методе/технике и облике рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду: анализа слика, историјске карте, историјских извора, различитих графичких организатора, ППТ, видео материјали, пројектна настава; израда шема и др. Корелација са сродним предметима: српским језиком (Дучић, Нушић) географија (Европе, Света, Југославије), веронаука, ликовно (споменичко наслеђе међуратног периода, Дали, Пикасо, М.П. Барили), музичко (Химна Југославије), грађанско (људска права, тоталитарне идеологије) кроз интегративну наставу и тематско повезивање. Стално коришћење историјске карте. Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: карикатура (Друштво народа, илустрација (плакати), ППТ, видео записа (убиство краља Александра у Марсеју и др.), квиз на кахуу и др. Посета локалном музеју и културно-историјским споменицима, историјском архиву, евентуално виртуелна посета Упућивање ученика на коришћење уџбеника, додатне литературе, интернет страница, енциклопедија, ради израде паноа, кратких записа, кратких излагања Хибридна настава: коришћење е-уџбеника, едмодо платформе и др. Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације</p>	<p><i>Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика</i></p> <p><i>Посматрање наставника</i></p> <p><i>Процењивање рада у пару и у групи</i></p> <p><i>Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова</i></p> <p><i>Дебата</i></p> <p><i>Мини истраживачки задаци (пројектни задаци, породична и локална историја)</i></p> <p><i>Домаћи задатак-редовност</i></p> <p><i>Писана провера</i></p> <p><i>Есеј, прича</i></p> <p><i>Показивање на карти</i></p>
--	--	--	---	---	---	--

<p>- Доводи у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на конкретним примерима</p> <ul style="list-style-type: none"> - Користи основне историјске појмове - Сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту - Наведе специфичности друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединца и група насталих у Савременом добу - Анализира и процени ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја - Уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом друштву: односи између великих сила, позиција Србије и Југославије - Пореди различите историјске изворе и класификује их на основу њихове сазнајне вредности - Препознаје смисао и сврху неговања сећања на важне личности и догађаје из историје државе и друштва - Приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена у савременом добу - Уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом друштву - Повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом - Презентује самостално, или у групи, резултате једноставног истраживања заснованог на коришћењу одабраних историјских извора и литературе користећи ИКТ - Анализира историјске догађаје и појаве на основу доступног аудио-визуелног материјала -Препозна на примерима из савремене историје важност поштовања људских права -Препозна пропаганду, стереотипе, идеолошку позицију у историјском извору и формулише став који се супротставља манипулацији 	<p>ИС.1.1.6. препознаје значење основних појмова из историје цивилизације ИС.1.1.7. именује најважније појаве из националне историје ИС.1.1.8. именује најважније појаве из опште историје ИС.1.1.9. зна на ком простору су се одиграле најважније појаве и догађаји из националне и опште историје ИС.1.1.10. уме да наведе узроке и последице најважнијих појава из прошлости ИС.1.2.1. препознаје на основу карактеристичних историјских извора (текстуалних, сликовних, материјалних) о којој историјској појави, догађају и личности је реч ИС.1.2.3. препознаје једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми слике ИС.1.2.4. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми историјске карте у којој је наведена легенда ИС.1.2.5. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми табеле ИС.1.2.6. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми графикана ИС.1.2.8. препознаје различита тумачења исте историјске појаве на једноставним примерима ИС.2.1.1. уме да повеже личност и историјски феномен са одговарајућом временском одредницом и историјским периодом ИС.2.1.2. препознаје да постоји повезаност националне, регионалне и светске историје ИС.2.1.3. препознаје да постоји повезаност регионалне и светске историје ИС.2.1.4. препознаје да постоји повезаност појава из прошлости са појавама из садашњости ИС.2.2.2. уме да закључи о којем историјском феномену је реч на основу карактеристичних сликовних историјских извора ИС.3.1.1. уме да примени знање из историјске хронологије (уме прецизно да одреди којој деценији и веку, историјском периоду припада одређена година, личност и историјски феномен) ИС.3.1.6. уме да закључи зашто је дошло до одређених историјских догађаја и које су последице важних историјских дешавања ИС.3.2.4. уме да одреди на основу</p>	<p>Дигитална компетенција; Естетичка компетенција; Одговорно учење у демократском друштву; Рад са подацима и информацијама; Комуникација; Компетенција за учење;</p>	<p>4. тема Европа, свет и српски народ у југословенској држави у периоду хладног рата (7о+5у+1п+1с=14)</p> <p>Свет после Другог светског рата – блоковска подела, трка у наоружању, глобална димензија хладног рата, ратна жаришта и кризе, деколонизација, европске интеграције, покрети еманципације-покрети за женска и мањинска права, антиратни и антирасни покрети; научна достигнућа, освајање свемира, медији, популарна култура. Југославија и српски народ после Другог светског рата- изградња новог државног и друштвеног уређења, једнопартијски систем, однос власти према политичким противницима, међународни положај, економске и културне прилике, самоуправљање, несврстаност, свакодневица, популарна култура, нове тенденције у култури. Истакнуте личности: Дон Кенеди, Никита Хрушчов, Махатма Ганди, Голда Меир, Мартин Лутер Кинг, Роза Паркс, Нелсон Мендела, Енди Ворхол, Јосип Броз, Александар Ранковић, Милован Ђилас, Иво Андрић, Милош Црњански, Александар Петровић, Мира Траиловић, Душан Ковачевић.</p>	<p>једнопартијски систем атомска енергија, глобализација, СФРЈ, деколонизација, људска и мањинска права, атомска енергија, глобализација, СФРЈ, једнопартијски систем</p>	<p>Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења Користити разноврсне технике/методе и облике рада Корелација са сродним предметима: географија (ОУН, ЕУ, блоковска подела, несврстани, СФРЈ, Србија), ликовно (плакати, карикатуре) и музичко васпитање (Елвис Присли, Битлси), верска настава, грађанско васпитање (антиратни и антирасни покрети, демократија), српски језик (Иво Андрић) кроз интегративну наставу и тематско повезивање Коришћење уџбеничких текстова, историјских извора и њихова анализа Стално коришћење историјске карте Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: карикатура, илустрација, филмова (Европске интеграције, ратна жаришта и др.), ППТ, шеме, табеле.. Упућивање ученика на коришћење уџбеника, додатне литературе, интернета, енциклопедија, ради израде паноа, кратких записа, кратких излагања Коришћење е-уџбеника, едмодо платформе и др. Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације Коришћење ресурса локалне историје</p>	<p>Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Процењивање рада у пару и групи Самоевалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Писана провера Карта Индивидуални рад: панои, ППТ - мини истраживање (пројектни задаци): Моја породица у СФРЈ; личности. догађаји Учествовање у неговању сећања Посматрање наставника Сумативно оцењивање</p>
---	---	---	--	---	---	---

<p>- Доводи у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на конкретним примерима</p> <ul style="list-style-type: none"> - Користи основне историјске појмове - Сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту - Наведите специфичности друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединца и група насталих у Савременом добу - Анализира и процени ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја - Пореди различите историјске изворе и класификује их на основу њихове сазнајне вредности - Препознаје смисао и сврху неговања сећања на важне личности и догађаје из историје државе и друштва - Приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена у савременом добу - Уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом друштву - Повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом - Презентује самостално, или у групи, резултате једноставног истраживања заснованог на коришћењу одабраних историјских извора и литературе користећи ИКТ - Препозна историјску димензију политичких, културних и технолошких промена у савременом свету и републици Србији -Изведе закључке о узроцима, току и последицама ратова условљених распадом СФРЈ користећи изворе различитог порекла и сазнајних вредности - Анализира историјске догађаје и појаве на основу доступног аудио-визуелног материјала -Препозна пропаганду, стереотипе, идеолошку позицију у историјском извору и формулише став који се супротставља манипулацији - Наведите примере како су идеје о родној верској и етничкој равноправности утицале на савремене политичке прилике и развој друштва; 	<p>ИС.1.1.6. препознаје значење основних појмова из историје цивилизације ИС 1.1.7. именује најважније појаве из националне историје ИС.1.1.8. именује најважније појаве из опште историје ИС.1.1.9. зна на ком простору су се одиграле најважније појаве и догађаји из националне и опште историје ИС 1.1.10. уме да наведе узроке и последице најважнијих појава из прошлости ИС.1.2.1. препознаје на основу карактеристичних историјских извора (текстуалних, сликовних, материјалних) о којој историјској појави, догађају и личности је реч ИС.1.2.3. препознаје једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми слике ИС.1.2.4. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми историјске карте у којој је наведена легенда ИС.1.2.5. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми табеле ИС.1.2.6. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми графикана ИС.2.1.1. уме да повеже личност и историјски феномен са одговарајућом временском одредницом и историјским периодом ИС 2.1.2. препознаје да постоји повезаност националне, регионалне и светске историје ИС 2.1.4. препознаје да постоји повезаност појава из прошлости са појавама из садашњости ИС.2.2.2. уме да закључи о којем историјском феномену је реч на основу карактеристичних сликовних историјских извора ИС.3.1.1. уме да примени знање из историјске хронологије (уме прецизно да одреди којој деценији и веку, историјском периоду припада одређена година, личност и историјски феномен) ИС 3.1.6. уме да закључи зашто је дошло до одређених историјских догађаја и које су последице важних историјских дешавања ИС 3.2.7. уме да изрази став и мишљење о одређеном тумачењу историјског феномена и да одреди врсту пристрасности (манипулација, пропаганда, стереотип)</p>	<p>Дигитална компетенција; Естетичка компетенција; Емоционална компетенција; Комуникација; Одговорно учешће у демократском друштву; Рад са подацима и информацијама; Рад са подацима и информацијама; Естетичка компетенција; Емоционална компетенција; Комуникација; Одговорно учешће у демократском друштву;</p>	<p>5. тема Европа, свет и српска држава и народ у савременим процесима (5о+5у+0,5п+1с=11,5) Свет после хладног рата –пад Берлинског зида; слом комунизма у Европи, распад СССР-а, нова политичка карта Европе, стварање Европске уније, доминација САД, локални конфликти и интервенције великих сила, процеси глобализације, Четврта индустријска револуција (дигитални медији, интернет, друштвене мреже и мобилна телефонија), претња тероризма, миграције, савремени културни покрети. Српски народ на крају XX и на почетку XXI века-криза СФРЈ 80-их година, међунационалне тензије, увођење вишестраначког политичког система, распад СФРЈ, грађански рат и стварање нових држава, интернационализација сукоба и међународне интервенције, економске прилике и свакодневни живот, ратни злочини, страдање цивилног становништва, разарање културног наслеђа, НАТО агресија на СРЈ, последице ратова, политичке промене 2000.године, република Србија као самостална држава, питање статуса Косова и Метохије, односи у региону, српски народ у дијаспори и региону, процес придруживања ЕУ, култура и спорт. Истакнуте личности: Роналд Реган, Михаил Горбачов, Маргарет Тачер, Бил Гејтс, Владимир Путин, Ангела Меркел, Слободан Милошевић, Фрањо Туђман, Алија Изетбеговић, Зоран Ђинђић, Војислав Коштуница</p>	<p>Еуропа, транзиција, тероризам, дигитална револуција, популарна култура, миграције, НАТО бомбардовање, операције Олуја и Ђулајска, Дејтонски споразум, Косово и Метохија</p>	<p>Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења Користити разноврсне технике/методе и облике рада Корелација са сродним предметима: географија (пад Берлинског зида, ЕУ, Распад СФРЈ, Србија), ликовно (плакати, карикатуре), грађанско васпитање (тероризам), биологија (еколошки покрети), информатика (интернет, Четврта индустријска револуција, мобилна телефонија, апликације) кроз интегративну наставу и тематско повезивање Коришћење уџбеничких текстова, историјских извора и њихова анализа Стално коришћење историјске карте Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: карикатура, илустрација, филмова (НАТО агресија 1999, Распад СФРЈ и др.), ППТ, шеме, табеле.. Упућивање ученика на коришћење уџбеника, додатне литературе, интернета, енциклопедија, ради израде паноа, кратких записа, кратких излагања Хибридна настава: коришћење е-уџбеника, едмодо платформе и др. Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације Коришћење ресурса локалне историје</p>	<p>Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Процењивање рада у пару и групи Самоевалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Писана провера Карта Индивидуални рад: панои, ППТ - мини истраживање (пројектни задаци):нпр. Моја породица 90-их и 00-их; личности. догађаје Учествовање у неговању сећања Посматрање наставника Сумативно оцењивање</p>
--	--	--	---	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> - визуелне и текстуалне информације повеже са одговарајућим историјским периодом или цивилизацијом; - користећи дату информацију или ленту времена, смести историјску појаву, догађај и личност у одговарајући историјски период, догађај и век ; - лоцира на историјској карти најважније појмове Савременог доба - у излагању историјске наративе користи основне научне појмове; 	<p>ИС.1.1.4. уме да одреди ком веку припадају важне године из прошлости ИС.1.1.6. препознаје значење основних појмова из историје цивилизације ИС.1.1.7. именује најважније појаве из националне историје ИС.1.1.8. именује најважније појаве из опште историје ИС.1.1.9. зна на ком простору су се одиграле најважније појаве и догађаји из националне и опште историје ИС.1.2.4. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми историјске карте у којој је наведена легенда ИС.2.1.1. уме да повеже личност и историјски феномен са одговарајућом временском одредницом и историјским периодом ИС.3.1.1. уме да примени знање из историјске хронологије (уме прецизно да одреди којој деценији и веку, историјском периоду припада одређена година, личност и историјски феномен)</p>	Рад са подацима и информацијама, Комуникација	Иницијално тестирање, Систематизација Историјска карта, личности, догађаји... (4 с)	Сви наведени	<p>Коришћење разноврсних техника сумирања градива: ленте времена, мапе ума, табеле</p> <p>Проверавање знања историјско-географских појмова, кроз испитивање на карти</p> <p>Коришћење е-уџбеника и едмодо платформе, каху квиза</p>	<p><i>Иницијално тестирање</i></p> <p><i>Карта - провера градива из целокупне историје 8. разреда-извлачење цедуљица са 5 појмова, које треба да покажу за 45 секунди</i></p> <p><i>Прегледање свески</i></p> <p><i>Израда ленти времена</i></p> <p><i>Самоевалуација и евалуација</i></p>
--	---	--	--	---------------------	---	--

Неки од препоручених начина прилагођавања програма образовања ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих...)
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка, као и надареним ученицима
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи...
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја

ПЛАН ЕВАЛУАЦИЈЕ				
Упутство за формативно и сумативно оцењивање ученика				
Правилник о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању: "Сл. гласник РС", бр. 34/2019, 59/2020 и 81/2020				
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Инструменти оцењивања	Време
<p>Степен остварености циљева и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета;</p> <p>процењују се: вештине изражавања и саопштавања; разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; рад са подацима и рад на различитим врстама текстова; уметничко изражавање; вештине, руковање прибором, алатом и технологијама и извођење радних задатака.</p>	<p>Оцену одличан (5) добија ученик који:</p> <ul style="list-style-type: none"> – у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; 	<p>- Формативно оцењивање: Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника</p> <p>-Комисија ученика и наставница</p>	<p>Број јављања: За јављање + За јављање више пута ++ За давање комплетног, потпуног одговора на тежа питања +5 Ко не зна одговор - Учесталост јављања и распоред јављања по месецима</p>	<p>Свакодневно бележење током године</p> <p>Пресек стања по тромесечју</p>
	<p>Оцену врло добар (4) добија ученик који:</p> <ul style="list-style-type: none"> – у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; 	<p>- Усмено одговарање</p>	<p>Свеобухватност одговора Хронолошка прецизност Сналажење на карти Хоризонтално и вертикално повезивање градива</p>	<p>По потреби, бар једном у полугодишту</p>
	<p>Оцену добар (3) добија ученик који:</p> <ul style="list-style-type: none"> – у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; 	<p>-Редовност доношења домаћег-гугл учионица</p>	<p>За редовно доношење домаћег задатка оцене 1-5</p>	<p>Свакодневно током године, праћење/ пресек стања на полугодишту</p>
	<p>Оцену довољан (2) добија ученик који:</p> <ul style="list-style-type: none"> – знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; 	<p>Прегледање свески</p>	<p>Уредност Све забележено са часова</p>	<p>На крају наставне године</p>
		<p>- Писане провере Ученици дају самопроцену оцене</p> <p>- Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика)</p>	<p>Бодовање: 40-54%-2 55-69%-3 70-84%-4 85-100%-5</p> <p>Сарадња у групи (сви чланови су укључени, сви имају задато забележено у свескама...) Степен знања свих чланова групе Квалитативно и квантитативно процењивање резултата рада група (пано, табела...)</p>	<p>Након сваке теме, 4 пута годишње, по две по полугодишту, а по 1 у ванредној ситуацији.</p> <p>По потреби</p>

Школски програм ОШ „Стари град“, Ужице за 2022-2026. годину

		<p>Недовољан (1) добија ученик који:</p> <ul style="list-style-type: none"> – знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује; 	<p>- Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)</p>	<p>Прва три пара која ураде добијају +5 Остали који успешно ураде + Ометају друге и не раде задато -</p>	<p>По потреби</p>
			<p>-Сналажење на карти</p>	<p>За показаних 5 појмова -5 за 45 секунди За 4 -4 3-3 2-2 1-1</p>	<p>На крају школске године</p>
<p>Ангажовање ученика у настави.</p>	<p>одговоран однос према раду, постављеним задацима, и исказано интересовање и мотивацију за учење и напредовање, активно учествовање у настави, сарадњу са другима</p>	<p>– показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања (5)</p>	<p>Вођење евиденције од стране наставника о: -Јављању на часовима (учесталост и активност по месецима) -Успешности у групном раду, раду у пару (ангажовање, продукти) -Учешћу на такмичењима -Посета културно-историјским институцијама и догађајима, Данима сећања, обележавању важних датума -Несебичном пружању помоћи другим ученицима -Израда паноя, ППТ, различитих врста излагања --Пројектне активности</p>	<p>-Све што је рађено на часу налази се у свескама и уредно је написано -Учесталост јављања и активност по месецима -Учествује и израђује самостално или у сарадњи са другима продукте рада -Број и квалитет добровољног учешћа у разним наставним и ваннаставним активностима (такмичења, израда паноя, кратко предавање, вођење квиза, израда асоцијација,...) -Спреман је да помогне другима -Иницијатива и квалитет продукта - Сећање на важне догађаје -иницира и учествује</p>	<p>-Пресек стања по тромесечјима</p>
		<p>– показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања (4)</p>			
		<p>– показује делимични степен активности и ангажовања (3)</p>			
		<p>– показује мањи степен активности и ангажовања (2)</p>			
		<p>– не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање (1)</p>			